

Kesepakatan Komuniti dalam Menangani Kegiatan Jenayah Kejiraninan di Malaysia Menggunakan Pendekatan Skim Rondaan Sukarela (SRS)

Ismail Zakaria¹

Prof.Madya Dr.Jamaludin Bin Mustafa¹

Prof.Dr.Kamarudin Bin Ngah¹

Abstract

Community aspects need to be addressed especially in residential areas. This is because the community can also act as an important agency to the Police by providing ‘in-put’ to the safety of the population. Their role is also huge in helping the government communicate its objectives, in addition to easing the burden of the Police preventing street crime. This study was conducted to identify the extent and extent of community involvement in the SRS and its impact on the success of SRS in reducing neighborhood crime. This quantitative study uses questionnaires in data collection. A total of 370 respondents who were SRS members from three major districts in Kedah were selected as respondents for the study. The data obtained were analyzed by various statistical methods to answer the research questions. The findings show that the involvement of the population in SRS is high. The SRS leadership factor became the most important factor in attracting people to join the SRS. In addition, knowledge of SRS and benefits received also helped attract people’s participation. Finally, this study found that there was a strong relationship between the involvement of the population in SRS and the success of SRS in reducing the crime rate of the neighborhood. This study suggests that the government, especially the National Unity and National Integration Department (JPNIN), has held various promotions in attracting more people’s participation. In addition, the study also suggested that each SRS member be given more benefits so that their motivation for voluntary service is continuous and sustainable.

Keywords: Community, Neighborhood, Crime, Agreement, Voluntary Patrol Scheme (SRS)

Abstrak

Aspek komuniti perlulah diberi perhatian terutamanya di kawasan perumahan. Ini kerana komuniti juga boleh bertindak sebagai agensi yang penting kepada pihak polis dengan memberi ‘in-put’ ke arah keselamatan penduduk. Peranan mereka juga amat besar dalam membantu kerajaan menyampaikan objektif, selain meringankan beban tugas polis mencegah kejadian jenayah jalanan. Kajian ini dijalankan untuk mengenalpasti tahap dan faktor penglibatan komuniti dalam SRS dan kesannya ke atas kejayaan SRS dalam mengurangkan jenayah kejiraninan. Kajian kuantitatif ini menggunakan soal selidik dalam dalam pengutipan data. Seramai 370 orang responden yang merupakan ahli SRS dari tiga daerah utama di Kedah telah dipilih sebagai responden kajian. Data yang diperolehi telah dianalisis dengan

¹ Universiti Utara Malaysia

pelbagai kaedah statistic bagi menjawab persoalan kajian. Hasil kajian mendapati, penglibatan penduduk dalam SRS adalah tinggi. Faktor kepimpinan SRS menjadi faktor yang terpenting dalam menarik minat penduduk untuk menyertai SRS. Selain itu, pengetahuan tentang SRS serta faedah yang diterima turut membantu menarik penyertaan penduduk. Akhir sekali, kajian ini mendapati wujud hubungan yang kuat antara penglibatan penduduk dalam SRS dan kejayaan SRS dalam mengurangkan kadar jenayah kejiranran. Kajian ini menyarankan agar pihak kerajaan terutamanya Jabatan Perpaduan Negara mengadakan pelbagai promosi dalam menarik lebih banyak penyertaan penduduk. Selain itu, kajian turut menyarankan agar setiap ahli SRS diberi lebih banyak faedah supaya motivasi mereka untuk berkhidmat secara sukarela adalah berterusan dan mapan.

Kata Kunci: Komuniti, Kejiranran, Jenayah, Kesepakatan, Skim Rondaan Sukarela (SRS)

Pengenalan

Hampir setiap hari, media massa memaparkan laporan tentang pelbagai jenis kes jenayah sama ada rompakan bersenjata, penculikan, atau pencabulan wanita. Ternyata aktiviti-aktiviti jenayah pada masa kini semakin bersifat ganas dan penjenayah pula semakin berani dalam menjalankan aktiviti mereka. Pelbagai kegiatan jenayah berat seperti bunuh, samun dan rompakan bersenjata serta rogol sering menghiasi dada akhbar utama setiap hari. Peningkatan kes bunuh membabitkan senjata api semakin menjadi-jadi menyebabkan kerajaan terpaksa menubuhkan pasukan khas polis dalam membentras jenayah ini. Perkara ini dipandang serius oleh kerajaan. Sesungguhnya, peningkatan penglibatan pihak yang terlibat adalah amat penting bagi mencegah jenayah dan meningkatkan tanggapan keselamatan rakyat (*sense of safety*) (Jabatan Perancangan Bandar dan Desa, 2000).

Hasil daripada peningkatan kes jenayah, kerajaan telah mengambil pelbagai inisiatif bagi menyelesaikan masalah ini. Antaranya ialah dengan memperkenalkan Bidang Keberhasilan Utama Negara atau *National Key Result Areas* (NKRA). NKRA menyenaraikan enam bidang yang dipilih yang menjadi keutamaan kepada rakyat dan negara Malaysia (Kementerian Penerangan Malaysia, 2012). Enam teras NKRA ialah usaha untuk menyediakan dan meningkatkan tahap kesejahteraan kepada rakyat. Bidang-bidang tersebut adalah berkaitan jenayah, rasuah, pendidikan, meningkatkan taraf hidup rakyat berpendapatan rendah, memperkasa prasarana luar bandar dan pendalamian serta menambah baik pengangkutan awam.

NKRA yang pertama yang disenaraikan adalah mengurangkan kadar jenayah di Malaysia. Ini membuktikan bahawa kerajaan memandang serius isu pencegahan jenayah dan meletakkan keutamaan untuk mengurangkan kadar jenayah dalam NKRA. Keutamaan ini dibahagikan kepada tiga elemen utama iaitu jenayah jalanan, keselamatan awam dan peningkatan prestasi agensi penguatkuasaan.

Pada tahun 2004, Jabatan Perancang Bandar dan Desa telah melaksanakan konsep Bandar Selamat bagi mewujudkan suasana kehidupan yang selamat dan mengurangkan peluang untuk melakukan jenayah kepada tahap yang paling minimum. Konsep Bandar Selamat ini berasaskan kepada slogan bahawa pencegahan adalah lebih baik daripada penghapusan jenayah. Antara pendekatan pencegahan jenayah boleh dilaksanakan melalui rekabentuk persekitaran, pihak keselamatan dan pembangunan komuniti. Pendekatan ini berasaskan prinsip pencegahan jenayah melalui pengurangan peluang untuk penjenayah melakukan jenayah kerana kebanyakan jenayah berlaku secara spontan yang dihasilkan daripada peluang yang wujud (Jabatan Perancangan Bandar dan Desa, 2012).

Aspek komuniti di dalam perlaksanaan konsep Bandar Selamat perlulah diberi perhatian terutamanya di kawasan perumahan. Ini kerana komuniti juga boleh bertindak sebagai agensi yang penting kepada pihak polis dengan memberi '*input*' ke arah membangunkan Bandar Selamat. Peranan mereka juga amat besar dalam membantu kerajaan menyampaikan objektif, selain meringankan beban tugas polis mencegah kejadian jenayah jalanan.

Usaha kerajaan dalam menggalakkan penglibatan komuniti dalam program pencegahan jenayah dapat dilihat menerusi penubuhan 'Skim Rondaan Sukarela' (SRS). SRS ditubuhkan dibawah seliaan RT yang dinaungi oleh JPNIN. Skim ini dipohon oleh pemastautin sukarelawan di bawah Peraturan 27A, Peraturan-Peraturan Perlu Rukun Tetangga 1975, Pindaan 1988. Akta ini kemudiannya dipinda pada tahun 2012 di bawah akta Rukun Tetangga 2012. Skim SRS ini dikendalikan oleh Biro Keselamatan yang merupakan salah satu jawatankuasa di dalam organisasi sesebuah Rukun Tetangga manakala rondaan pula dilaksanakan oleh peronda-peronda yang berdaftar di sebahagian atau keseluruhan kawasan rondaan yang telahpun diwartakan. SRS dijalankan sebagai salah satu langkah untuk menjaga keselamatan dalam sesuatu Kawasan RT disamping membantu pihak Polis dalam usaha untuk mengurangkan kadar jenayah yang semakin meningkat pada masa sekarang. Sehingga Ogos 2016, bilangan penubuhan skim SRS diseluruh Malaysia adalah sebanyak 4751 dan 258 daripadanya adalah dari Negeri Kedah. Objektif utama penubuhan SRS adalah seperti berikut:

- Membantu mencegah jenayah dan menangani gejala sosial;
- Membantu menguatkuasakan undang-undang;
- Memberi perlindungan kepada nyawa dan harta benda;
- Mempertingkatkan semangat kejiranan di kalangan penduduk setempat; dan
- Memulihkan keadaan setempat agar menjadi aman dan sejahtera

Sumber: Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional. (2016)

Sejak tahun 1970-an kes jenayah kekerasan dan harta benda telah menghiasi dada-dada akhbar, media elektronik dan menjadi bualan masyarakat. Kejadian kes rompakan dan samun sama ada menggunakan senjata api atau tidak, paling ditakuti oleh orang ramai kerana bukan sahaja boleh mendatangkan kerugian harta benda tetapi juga menyebabkan cedera parah atau kehilangan nyawa (Mohd Redzuan, 1990).

Tahun demi tahun, kes-kes jenayah di Malaysia kian meningkat hingga mengancam tahap keselamatan dan ketenteraman masyarakat. Menurut statistik Ibu Pejabat Polis Kontinjen Kedah, terdapat peningkatan dalam kes-kes jenayah kekerasan bagi tempoh Januari 2014 hingga Disember 2015. Dalam tempoh tersebut, jenayah kekerasan, terutamanya kes bunuh meningkat sebanyak 14.81 peratus. Statistik turut menunjukkan peningkatan dalam jenayah harta benda terutamanya jenayah kecurian pada siang hari yang meningkat sebanyak 26.59 peratus bagi tempoh yang sama (PDRM, 2016).

Bagi tempoh Januari hingga Julai 2016, walaupun menunjukkan penurunan, namun, jumlah jenayah kekerasan dan harta benda yang berlaku di Kedah masih menunjukkan jumlah yang tinggi. Ini dapat dilihat dalam jumlah samun bersenjata dan samun tanpa senjata. Begitu juga dengan jenayah harta benda iaitu jenayah curi kenderaan yang mencecah sehingga melebihi 1000 kes bagi tempoh enam bulan pertama tahun 2016.

Didapati kawasan-kawasan Bandar terutamanya taman perumahan menjadi tumpuan atau sasaran kepada kegiatan jenayah. Selain itu, kawasan bandar seperti Kota Setar, Kuala Muda dan Kulim menunjukkan jumlah jenayah yang tinggi berbanding dengan daerah-daerah lain (PDRM, 2016). Keadaan ini telah mengakibatkan tercetusnya perasaan gusar dan kurang senang di kalangan penduduk setempat terhadap keselamatan awam. Ini menjelaskan kualiti kehidupan masyarakat dan seterusnya mempengaruhi kehidupan fizikal dan emosional mereka. Lantaran itu amat wajar sekali langkah pencegahan wajar dijalankan samada di peringkat nasional ataupun di peringkat tempatan. Pada peringkat tempatan, penglibatan komuniti amat diperlukan bagi membantu pihak berkuasa terutamanya pihak polis dalam mencegah jenayah.

Penglibatan komuniti tempatan terutamanya dalam SRS memainkan peranan penting dalam merangka cara penyelesaian yang bersifat tempatan (*custom design solution*). SRS dapat mempertingkatkan (*heighten*) peluang pemerhatian dan pengawasan ke atas harta benda, terutama apabila rumah jirannya kekosongan. Semangat kejiranan seperti saling membantu dan mengambil berat di antara jiran oleh komuniti juga dapat membanteras kejadian jenayah. Semangat ini perlu disemai dan diamalkan dikalangan komuniti. Semua strategi dan langkah pencegahan jenayah tidak berkesan tanpa kesedaran dan kerjasama komuniti. Oleh itu, kajian ini dijalankan bagi menguji sejauh manakah penglibatan komuniti ini terutamanya SRS menjadi pemangkin kepada keberkesan NKRA dalam aktiviti pencegahan jenayah.

Persoalan Kajian

Kajian ini dijalankan bagi menjawab persoalan-persoalan berikut:

- i. Apakah tahap penglibatan komuniti dalam SRS?
- ii. Apakah faktor yang mendorong kepada penyertaan komuniti dalam SRS?
- iii. Adakah SRS Berjaya dalam mengurangkan kadar jenayah kejiranan?

Objektif Kajian

Berdasarkan kepada persoalan-persoalan di atas, objektif kajian ini dijalankan adalah seperti berikut:

- i. Mengenalpasti tahap penglibatan komuniti dalam SRS.
- ii. Mengenalpasti faktor yang mendorong kepada penyertaan komuniti dalam SRS.
- iii. Mengenalpasti kejayaan SRS dalam mengurangkan kadar jenayah kejiranian.

Kajian ini melihat kepada isu-isu jenayah kejiranian sama ada jenayah kekerasan dan jenayah harta benda yang melibatkan ancaman kepada aspek keselamatan dan kesejahteraan komuniti. Isu-isu jenayah ini merupakan salah satu daripada penekanan dalam pelaksanaan NKRA memerangi jenayah. Kajian ini juga hanya memberi penekanan kepada kawasan Rukun Tetangga (KRT) yang turut mempunyai pasukan Skim Rondaan Sukarela (SRS). Selain daripada itu, kajian juga menumpukan aspek komuniti daripada aspek reka bentuk persekitaran dan pihak keselamatan dalam menyelesaikan atau mengurangi jenayah kejiranian.

Tinjauan Literatur

Peranan-peranan Komuniti

Pelbagai program boleh dijalankan dalam aktiviti bagi meningkatkan hubungan sesama komuniti termasuklah program-program dalam pencegahan jenayah kejiranian. Menurut Jabatan Perancang Bandar dan Desa, (2004) program-program tersebut juga perlu ditubuhkan supaya dapat meningkatkan kesedaran, pendidikan dan kewaspadaan komuniti dalam menangani gejala keganasan dan jenayah. Antara program-program sosial yang telah dilaksanakan adalah:-

i. Pengawasan Kejiranian (*Neighbourhood Watch*)

Pengawasan Kejiranian adalah satu program yang mana komuniti setempat membabitkan diri mereka mengawasi keselamatan jiran-jiran dan harta benda mereka, serta melaporkan kegiatan-kegiatan yang mencurigakan kepada Polis. Dalam erti kata lain, ia merupakan satu perkongsian tanggungjawab untuk menjadikan kawasan tempat tinggal mereka lebih selamat. Hal ini bukanlah bermakna komuniti mengambil alih tugas-tugas polis, tetapi menggunakan sumber-sumber Polis yang bernilai itu lebih berkesan.

Sebelum Program Pengawasan Kejiranian ditubuhkan, komuniti setempat hendaklah menubuahkan kumpulan-kumpulan kecil yang dinamakan ‘Kumpulan Pengawasan Kejiranian’. Setiap kumpulan terdiri dari 10 hingga 20 jiran atau bilangan yang difikirkan wajar kepada satu-satu kawasan kecil seperti dalam sederetan sesebuah jalan atau lorong. Pengawasan tidak semestinya bermaksud mengadakan rondaan. Ahli-ahli kumpulan tidak semestinya menjalankan rondaan tetapi mereka hendaklah sentiasa mengawasi kawasan masing-masing dan sekiranya terdapat perkara yang luar biasa, ianya haruslah dilaporkan kepada polis dengan segera. Mereka juga tidak semestinya membuat tangkapan tetapi mempunyai kuasa menangkap seperti dalam Kanun Acara Jenayah.

Setiap kumpulan mempunyai seorang wakil yang dikenali sebagai ‘penyelaras kumpulan’. Beliau bekerja rapat dengan ahli-ahli komunitinya dengan polis. Pemilihan penyelaras dilihat atas persetujuan semua ahli-ahli. Beliau bertanggungjawab untuk mengadakan mesyuarat.

ii. Rakan COP

Program kepolsian masyarakat ini diperkenalkan oleh Polis Kuala Lumpur pada 9 Ogos 2004. Pendekatan program ini adalah realistik, praktikal dan mudah diterima oleh orang ramai . Ia juga merupakan satu ‘*break-through*’ dalam hubungan polis / orang ramai dalam membantu memerangi jenayah. Rakan COP bererti rakan Polis. ‘COP’ adalah singkatan dari perkataan ‘Cooper’ yang diberikan kepada anggota polis. Di Amerika Syarikat, panggilan COP kepada Polis amat digemari oleh kerana lebih ringkas dan lebih mesra digunakan. Ia telah dilaksanakan ke kawasan perumahan, pada dahulunya hanya di kawasan bandaraya sahaja. Rakan COP adalah medium perantaraan untuk merapatkan jurang antara polis dan masyarakat. Ia mengambil konsep yang mudah dan praktikal untuk merealisasikan ikatan hubungan kukuh dengan komuniti melalui pendekatan yang lebih jelas, lebih mudah, bersepada dan tersusun.

Rakan COP bertujuan untuk meringankan beban polis dengan menyerahkan sebahagian tanggungjawab menjaga keamanan/ketenteraman kepada orang ramai (*empowerment*); kurang pergantungan komuniti kepada polis; meningkatkan keyakinan orang ramai terhadap sistem respons polis; mewujudkan saluran yang tepat bagi orang ramai untuk menghubungi polis; kehadiran polis lebih dirasai walaupun ketiadaan polis secara fizikal; mewujudkan perasaan tanggungjawab bersama (*shared responsibility*) dalam menangani masalah jenayah; dan menepati konsep ‘mesra, cepat dan betul’.

Sebelum penubuhan Rakan COP, komuniti kurang mempedulikan apa yang berlaku di persekitaran dengan alasan tidak mahu menjaga ‘tepi kain orang’ walaupun jenayah berlaku di depan mata. Kelebihan Rakan COP adalah segala maklumat dapat maklumat akan terus menyalurkan kepada pasukan bertugas.

iii. Rukun Tetangga

Rukun Tetangga diperkenalkan pada tahun 1975 sebagai satu langkah membolehkan komuniti sendiri mengawal dan menjaga keselamatan kawasan kediaman mereka. Program ini kemudiannya diperbaharui semula oleh Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional dengan menekankan konsep kejiranan dengan falsafah bahawa kesejahteraan kawasan sejiran akan menjamin kesejahteraan negara. Pada masa kini peranan Rukun Tetangga di perluaskan lagi dengan pendekatan pembangunan komuniti bagi memastikan perpaduan dan keharmonian hubungan di dalam komuniti akan terus berkekalan dan berterusan.

Perubahan demi perubahan ini adalah bertujuan untuk mempertingkatkan peranan dan fungsi Rukun Tetangga agar menjadi sebuah pertubuhan yang disegani dan mempunyai imej yang tinggi di kalangan komuniti khususnya komuniti setempat dan menjadikan Rukun Tetangga sebagai sebuah pertubuhan,

tempat rujukan atau naungan kepada komuniti di kawasan perumahan. Sebagai komuniti yang mengaku cintakan negara seharusnya memainkan peranan yang utama dalam membangunkan komuniti di kawasan persekitaran agar menjadi komuniti yang sihat dan teguh dari segala macam ancaman gejala sosial yang boleh merosakkan komuniti itu sendiri.

Sehingga Ogos 2016, bilangan penubuhan skim SRS diseluruh Malaysia adalah sebanyak 4751 dan 258 daripadanya adalah dari negeri Kedah. Jawatankuasa Rukun Tetangga ini telah menganjurkan berbagai aktiviti di dalam komuniti mereka. Dari bulan Januari hingga Ogos 2016 Jawatankuasa Rukun Tetangga di seluruh negara telah melaksanakan sebanyak 56,629 aktiviti. Aktiviti ini bertujuan untuk membolehkan komuniti setempat berkenalan, bantu-membantu dalam menghadapi masalah bersama, berinteraksi dan merapatkan hubungan diperingkat akar umbi di antara pihak Polis dengan komuniti dan di antara komuniti pelbagai keturunan, adat dan budaya.

Penglibatan Komuniti dalam Rukun Tetangga

Penglibatan aktif dalam masyarakat bandar telah menjadi satu konsep utama dalam agenda dasar negara. Tujuan di sebalik agenda ini adalah penting dalam membayangkan masyarakat yang kuat, aktif dan kuasa dengan keupayaan meningkat kepada melakukan perkara-perkara untuk diri mereka sendiri, menentukan masalah yang mereka hadapi dan kemudian menyelesaikan mereka sendiri (*Annette, 2005*). Malah, penglibatan aktif melibatkan lebih daripada sekadar meningkatkan tahap penyertaan awam semata-mata, kerana ia menuntut penyertaan dengan tujuan. Maksud itu adalah untuk melibatkan orang dalam membuat komuniti mereka tempat yang lebih baik untuk diri mereka sendiri dan untuk orang di sekeliling mereka (*Stoker, 2004*).

Penglibatan masyarakat mempunyai sejarah yang panjang dalam bidang perumahan bandar dan menjadi tema yang popular dalam pertumbuhan semula bandar-bandar di negara maju (*Rogers dan Robinson, 2004*). Pergerakan ini telah banyak meningkat dan menular ke kawasan lain dalam pembuatan dasar sosial. Dalam perbincangan mengenai perumahan bandar, mekanisme untuk penyertaan penduduk dan perundingan telah wujud selama bertahun-tahun. Penglibatan masyarakat dan kawalan kejiranan mereka telah membawa kepada pengurangan tanggungjawab pihak berkuasa tempatan. Prinsip-prinsip ini juga telah membentuk asas yang lebih banyak dan peningkatan inisiatif serta dasar-dasar baru, seperti penyertaan penduduk di penempatan padat dan koperasi perumahan (*Rogers dan Robinson, 2004; Blaug et al., 2006*).

Keperluan untuk sokongan masyarakat dan penglibatan dalam reka bentuk dan perlaksanaan dasar yang berjaya digubal untuk menangani masalah tempatan adalah penting dan perlunya semangat sukarelawan adalah penting. Sukarela ertinya apa-apa aktiviti di mana masa perlu diberikan sentiasa memberi manfaat kepada orang lain, kumpulan, atau organisasi.

Definisi ini tidak menghalang sukarelawan dari mendapat manfaat daripada kerja mereka (Wilson, 2000). Kesukarelawan biasanya proaktif bukannya reaktif dan melibatkan beberapa komitmen masa dan usaha. Semangat sukarela dalam kalangan penduduk bandar dalam situasi pemodenan dan perindustrian terutamanya dalam negara-negara membangun merupakan bidang kajian yang semakin meningkat.

Penduduk bandar di Malaysia menghadapi banyak masalah dalam kehidupan sehari-hari mereka dan keselamatan adalah salah satu daripada kebimbangan utama mereka. Baru-baru ini, siri pecah rumah dan samun di kawasan-kawasan perumahan ditambah pula dengan kejadian curi dan rugut telah menaikkan kemarahan orang ramai (Yeoh, 2010). Kehilangan kepercayaan ke atas pasukan polis dalam menangani masalah ini telah meningkatkan rasa kurang selamat dalam kalangan penduduk. Oleh itu, adalah amat penting bagi masyarakat untuk menganjurkan persatuan sukarela yang boleh memastikan keselamatan masyarakat secara keseluruhannya. Di Malaysia, Rukun Tetangga (RT) atau Jawatankuasa Rondaan Kejiranan telah ditubuhkan pada tahun 1975 oleh Jabatan Perpaduan Negara (JPN) atau Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN).

Objektif utamanya adalah untuk memastikan keselamatan kejiranan. Setelah RT ditubuhkan pada perumahan atau kejiranan kawasan, semua penduduk di kawasan kejiranan tertentu secara automatik menjadi ahli RT (Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional, Selangor, 2009). Aktiviti RT telah dianjurkan secara sukarela oleh masyarakat yang tinggal dalam kawasan kejiranan yang sama. Isu budaya komitmen sukarelawan yang tinggi di kalangan peserta masyarakat adalah penting bagi memastikan kejayaan aktiviti kejiranan dan juga untuk mengekalkan peranan RT sebagai organisasi penting untuk meningkatkan kesejahteraan masyarakat di kawasan kejiranan tertentu. Fungsi utamanya adalah untuk memelihara, membangun dan mengukuhkan perpaduan rakyat dan integrasi nasional selaras dengan dasar kerajaan seperti yang termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan dan dinyatakan dalam program RT (Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional, Selangor, 2009).

Pada tahun 2001 satu pendekatan baru di RT telah diperkenalkan oleh Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN) yang memberi tumpuan kepada konsep pembangunan masyarakat (Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional, Selangor, 2009). Pendekatan ini merangkumi aktiviti-aktiviti seperti sosioekonomi, pendidikan, budaya dan agama dan lain-lain. Rasional konsep baru bagi membolehkan RT memainkan peranan yang aktif dalam menggalakkan interaksi dan hubungan dalam masyarakat bagi meningkatkan perpaduan di kalangan pelbagai kumpulan etnik. Penyertaan masyarakat adalah penting untuk memastikan kejayaan aktiviti-aktiviti yang telah dijalankan. Steers (1977) menunjukkan bahawa komitmen yang lebih tinggi dalam aktiviti organisasi akan membawa kepada keinginan dan kesanggupan yang lebih besar untuk kekal dalam organisasi dan meningkatkan prestasi tugas.

Oleh itu, komitmen masyarakat yang lebih meluas adalah kunci kepada kejayaan penyertaan sukarela dalam aktiviti RT. Tanpa komitmen daripada sukarelawan, aktiviti-aktiviti yang telah dijalankan boleh dibiarkan begitu sahaja (Ferris dan Aranya, 1983; Porter et al., 2003). Komitmen telah ditakrifkan dalam beberapa cara.

Kajian ini menggunakan konsep komitmen organisasi seperti yang ditakrifkan oleh *Mowday et al.* (1979), yang mempunyai tiga ciri utama: kepercayaan yang kuat dalam penerimaan nilai-nilai matlamat organisasi; kesediaan untuk bekerja keras untuk organisasi; dan keinginan yang kuat untuk mengekalkan keahlian dalam organisasi.

Bagi aktiviti-aktiviti yang dilaksanakan oleh RT untuk berjaya, ia juga bergantung kepada sikap dan faktor-faktor motivasi peserta yang akan mempengaruhi komitmen sukarela. Motivasi telah lama dianggap sebagai satu faktor penting dalam membezakan sukarela jangka panjang dari satu yang memutuskan untuk berhenti sukarela (*Chacon* dan *Vecina*, 2000). Banyak kajian telah menunjukkan bahawa orang-orang yang terlibat dalam perkhidmatan sukarela sebagai menyesuaikan diri, pandai bergaul, mempunyai rasa sosial milik (*Sundeen* dan *Raskoff*, 1994), politik penyertaan (*Hanks*, 1981; *Flanagan* et al, 1998.), bermotivasi dalam penglibatan sivil dan menyokong norma prososial (*Youniss* dan *Yates*, 1997). Penyertaan dalam kerja-kerja sukarela telah terus digalakkan oleh faktor-faktor motivasi seperti pemurah, keagamaan, ideologi politik, nilai-nilai budaya dan egoisme seperti pengaruh, status, kepentingan ekonomi dan sebagainya. Satu kajian oleh *McCracken* (1991) dalam kalangan pemimpin Belia 4B yang menunjukkan komitmen dicirikan oleh individu yang meletakkan usaha yang lebih untuk memastikan kejayaan dalam organisasi. Kajian oleh *McCracken* (1991) dan *Rosh* (1986) mendapati bahawa terdapat hubungan yang signifikan antara faktor sikap seperti kepuasan, tarikan dan nilai-nilai ke arah penyertaan kesukarelawan dan komitmen.

Sementara itu, satu kajian tempatan menunjukkan bahawa altruisme dan daya tarikan Belia 4B adalah peramal terbaik komitmen ke arah sukarelawan (*McCracken*, 1991). Kajian ini juga telah menunjukkan bahawa komitmen sukarelawan dengan aktiviti organisasi mereka telah dibentuk oleh sikap memainkan peranan penting seperti kesesuaian aktiviti untuk mereka, minat mereka dalam aktiviti tersebut, kemahiran dan pengetahuan mereka dalam sesuatu aktiviti dan kesediaan mereka untuk meletakkan usaha tambahan dalam aktiviti-aktiviti yang terlibat (*Muthuveloo* dan *Rose*, 2005; *Moorthy* et al, 2011). Dimensi motivasi seperti nilai-nilai dan kepentingan pembelajaran altruistik menyumbang kepada sukarelawan pelajar di kebanyakan negara. Kajian ini juga mendapati bahawa pelajar yang tergolong dalam budaya egalitarian bermotifkan secara sukarela atas sebab-sebab altruistik (*Gronlund* et al., 2011). *Chacon* dan *Vecina* (2000) menunjukkan bahawa, motivasi merupakan faktor penting dalam membezakan penyertaan jangka panjang yang berterusan oleh sukarelawan daripada daripada mereka yang mengambil keputusan untuk berhenti sukarela separuh jalan ke bawah baris. Sebagai contoh, sukarelawan individu cenderung untuk belajar dan memperoleh kapasiti dan kecekapan daripada pengalaman organisasi yang tidak berguna kepada mereka, selepas itu mereka menghentikan perkhidmatan sukarela mereka. Kelakuan jangka pendek ini seolah-olah menjadi biasa di kalangan sukarelawan muda kerana nilai-nilai mereka dikongsi (*Marta* dan *Pozzi*, 2008). Hubungan sukarela yang mewujudkan ikatan sosial di kalangan rakyat dalam aktiviti khidmat mereka mempengaruhi kepuasan dan integrasi mereka dalam organisasi. Ini kuasa yang padu membawa kepada kesanggupan yang lebih besar untuk terus kesukarelawanan dan penyertaan berterusan dalam organisasi (*Omoto* dan *Snyder*, 1995; *Wosinska* et al, 2000). Sementara itu kajian telah menunjukkan bahawa

penglibatan masyarakat di sukarela dan semangat kejiranan cenderung untuk mengukuhkan komuniti dan mencegah penderaan kanak-kanak layanan buruk. Penglibatan ini boleh mempunyai kesan psikologi yang kuat dalam mewujudkan rasa semangat kejiranan dan komitmen untuk keperluan masyarakat mereka. Faktor-faktor lain seperti pengetahuan, identiti, aktiviti yang sedang dijalankan, kepuasan dan sikap sukarelawan yang untuk mempengaruhi integrasi inisiatif komuniti kuat (*Haski-Leventhal et al., 2008*).

Terdapat penyelidikan yang sangat sedikit yang dilakukan ke atas sikap dan faktor-faktor motivasi yang mempengaruhi komitmen kakitangan untuk mengambil bahagian dalam organisasi RT. Objektif pembelajaran ini dua kali ganda: (i) untuk memeriksa tahap komitmen penyertaan sukarelawan bermastautin dalam organisasi kawalan kejiranan dan (ii) untuk mengenal pasti faktor-faktor sikap dan motivasi yang mempengaruhi tahap komitmen.

Kajian-kajian Mengenai Program Pengawasan Keselamatan Sukarela

Skim-skim rondaan sukarela kebiasaannya dilaksanakan secara perlahan-perlahan sehinggalah kepada peringkat yang lebih tinggi merangkumi tiga keutamaan iaitu kawalan kawasan kejiranan, kawalan harta benda dan rondaan keselamatan (*Titus, 1984*). Kawalan keselamatan dan rondaan sukarela ini berbeza berdasarkan saiz dan kawasan. Program terawal yang diketahui meliputi beberapa ribu rumah (*Knowless, Lesser dan McKewen, 1983*). Salah satu program pengawasan kejiranan sukarela yang paling kecil yang pernah diketahui ialah program pengawasan kejiranan sukarela di *Rochdale*, England yang hanya meliputi sebuah rumah dan jiran-jiran terdekatnya (*Forrester, Frenz, O'Connell dan Pease, 1990*). Manakala, program pengawasan kejiranan sukarela yang terbesar ialah di Los Angeles, dikenali sebagai *Manhattan Neighbourhood Watch* dan merangkumi lebih dari 30,000 populasi penduduk (*Knowless, Lesser dan McKewen, 1983*). Program pengawasan kejiranan sukarela terawal pula pernah dilaporkan di *Oakland, California* pada tahun 1966 dan dikenali sebagai program '*Home Alert*' (*Bennet, 1990*). Program *Home Alert* ini dipimpin bersama antara penyelaras polis daerah dan pengurusi penduduk. Pengurusi penduduk pula dibantu oleh penyelaras penduduk yang bertanggungjawab ke atas sekurang-kurang 30 buah rumah (*Bennet, 1990*). Program pengawasan kejiranan sukarela yang terawal dan paling ternama ialah Program Pencegahan Jenayah Komuniti yang telah dilaksanakan di *Seattle, Washington* (*Bennett, 1990*). Program ini berbeza dengan program-program yang lain kerana program ini dikendalikan dan ditadbir oleh kerajaan tempatan dengan kerjasama penduduk awam (*Bennett, 1990*).

Sejarah program pengawasan kejiranan sukarela di Britain pula bermula pada zaman penjajahan Norway dan dikenali sebagai '*watch-and-Ward*' (kawalan dilakukan oleh sehingga 16 orang sukarela di pagar-pagar dalam Bandar-bandar yang disekat (*Bannett, 1990*). Manakala program keselamatan sukarela pertama di United Kingdom pula ialah program '*Home Watch*' yang diperkenalkan pada 1982 di *Cheshire* (*Bennett, 1990*). Program ini diwujudkan bagi menghadapi tekanan penduduk untuk menghadapi masalah dengan pecah rumah.

Program pengawasan kejiranan sukarela boleh dimulakan oleh penduduk awam ataupun pihak polis, dan kebanyakannya telah dilancarkan hasil daripada permintaan dan penduduk awam. Di Amerika Syarikat (AS), kawalan ke atas rumah-rumah diketuai oleh ketua lorong/jalan yang bertanggungjawab untuk melapor kepada penyelaras lorong / jalan. Manakala penyelaras pula bertindak sebagai perantara kepada jabatan polis tempatan. Pembiayaan program-program ini biasanya adalah antara kerjasama antara jabatan polis tempatan dan ahli-ahli program. Sesetengah program di AS hanyalah melalui penerimaan pakej maklumat dari pihak polis ataupun menggunakan kemudahan-kemudahan pihak polis bagi tujuan mesyuarat dan aktiviti-aktiviti lain (*Turner dan Barker*, 1983).

Program-program pengawasan kejiranan sukarela ini kebiasannya berjalan apabila penduduk mengawasi dan melaporkan aktiviti-aktiviti mencurigakan kepada pihak polis (*Bannett*, 1990). Kaitan antara pelaporan serta pengawasan dengan pencegahan jenayah kebiasaan tidak diterangkan dalam literatur. Bagaimanapun, kajian telah menyatakan bahawa pengawasan dan rondaan sukarela ini mungkin akan menghalang individu yang mungkin berpotensi untuk melakukan jenayah (*Rosenbau*, 1987). Kawalan keselamatan sukarela ini juga akan mengurangkan peluang kepada individu untuk melakukan jenayah. Laporan dari program di Seattle (*Cirel et al.*, 1977) mendapati aktiviti-aktiviti bagi menggambarkan bahawa penduduk ada dirumah seperti mengalihkan suratkhabar di pintu boleh menyebabkan individu yang ingin melakukan jenayah menyangka bahawa terdapat orang di dalam sesebuah rumah. Program kawalan keselamatan sukarela ini boleh mengurangkan kadar jenayah kejiranan melalui beberapa mekanisma sosial (*Holloway, Bennett* dan *Farrington*, 2008).

Program pengawasan kejiranan sukarela ini akan meningkatkan perpaduan komuniti dan meningkatkan kebolehan komuniti dalam mengawal jenayah (*Greenberg, Roge* dan *William*, 1985). Kawalan sosial ini mempengaruhi jenayah komuniti melalui norma-norma dan gelagat serta campurtangan penduduk (*Holloway et al.*, 2008). Program pengawasan kejiranan sukarela ini juga meningkatkan komunikasi antara orang awam dan pihak polis dan seterusnya meningkatkan penyampaian maklumat mengenai jenayah yang berlaku dan maklumat individu yang disyaki serta meningkatkan jumlah tangkapan (*Bennet*, 1990).

Bagaimanapun, *Shover* (1991) mendapati bahawa keberkesanan program pengawasan kejiranan sukarela dalam mencegah jenayah sukar untuk dikenalpasti. Ulasan dan kritikan dalam kajian penilaian keberkesanan program pengawasan sukarela membuktikan wujud penilaian yang lemah dan melibatkan penggunaan pembolehubah yang kurang tepat (*Rosenbaum*, 1987). Program pengawasan kejiranan sukarela ini jarang diwujudkan di kawasan yang mengalami masalah kejiranan yang teruk dan mereka yang berpotensi menjadi mangsa jenayah juga jarang terlibat dalam program pengawasan sukarela ini (*Mayhew, Elliott* dan *Dowds*, 1989). Antara kajian terawal yang dijalankan di AS adalah kajian oleh *Titus* (1984). Kajian-kajian lain yang dijalankan oleh jabatan polis dan data-data polis juga kebanyakannya mendapati bahawa program pengawasan kejiranan sukarela seringkali dikaitkan dengan jenayah-jenayah ringan (*Titus*, 1984). Kajian-kajian lain seperti kajian oleh *Husain* (1990) di UK mendapati bahawa terdapat bukti yang lemah bahawa program pengawasan kejiranan boleh mencegah jenayah.

Sementara itu, kajian oleh *Sherman* (1987) turut mendapati bahawa program pengawasan kejiranan tidak mempunyai kesan dalam mencegah jenayah. *Sherman* (1987) menegaskan:

“*The oldest and best-known community policing program, Neighborhood Watch, is ineffective at preventing crime*” (*Sherman*, 1997, pp. 8-25).

Sherman turut menjalankan kajian susulan dan membuat kesimpulan yang sama (*Sherman* dan *Eck*, 2002).

Seterusnya, *Henig* (1984) menjalankan kajian di Washington berdasarkan aktiviti program pengawasan 193 kejiranan di salah satu daerah polis. Objektif utama kajian ini adalah untuk menilai keberkesanan program pengawasan kejiranan dalam mencegah jenayah. Kajian mendapati bahawa terdapat peningkatan dalam kadar jenayah dalam tempoh enam bulan program pengawasan kejiranan dilancarkan. Sehubungan dengan itu, kajian ini merumuskan bahawa terdapat bukti yang lemah yang menyatakan bahawa kadar jenayah boleh dikurangkan dengan program pengawasan kejiranan, tetapi jumlah ini boleh dikurangkan disebabkan oleh faktor-faktor sosial dan ekonomi yang lain. Kajian oleh *Rosenbaum* (1985) turut menyangkal hipotesis yang menyatakan bahawa program pengawasan kejiranan dapat mencegah jenayah.

Bennett (1990) dalam kajiannya di UK melaporkan bahawa terdapat pengurangan dalam laporan jenayah di kawasan yang mempunyai program pengawasan kejiranan berdasarkan rekod oleh polis. Kajian lain di *Cheshire*, England mendapati terdapat pengurangan dalam kadar jenayah pecah rumah daripada 19 kes kepada 2 kes sepanjang tempoh kajian (*Bennett*, 1990). Kajian oleh *Jenkins* dan *Latimer* (1987) di Merseyside berdasarkan perbandingan tempoh 12 bulan sebelum dan 12 bulan selepas pelaksanaan program pengawasan kejiranan mendapati jenayah pecah rumah berkurang di tiga daripada empat kawasan kajian. Oleh itu, *Jenkins* dan *Latimer* (1987) merumuskan bahawa program pengawasan kejiranan mempunyai kesan yang signifikan dalam mencegah jenayah kejiranan terutamanya pecah rumah.

Metodologi

Kajian ini merupakan kajian berbentuk tinjauan (*explore*) dan kajian kuantitatif dan kualitatif. Kaedah tinjauan akan dijalankan melalui pemerhatian dalam kawasan KRT bagi melihat aspek pelaksanaan SRS dalam sesbuah KRT. Ia dilakukan untuk mendapatkan pengalaman dan penghayatan sendiri ketika melalui kawasan tersebut bagi mengetahui fungsi dan keberkesanan SRS yang wujud di kawasan kajian. Kaedah Kualitatif juga akan merangkumi temubual bersemuka. Temu bual akan dijalankan ke atas Pengerusi Kawasan Rukun Tetangga dan Ketua Balai Polis tempatan.

Kaedah kuantitatif pula akan melibatkan pengutipan data sekunder dan data primer. Data sekunder akan diperolehi dari agensi-agensi kerajaan seperti PDRM dan Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN). Pengumpulan maklumat ini juga akan dibuat melalui bahan-bahan bercetak seperti buku rujukan, jurnal, surat khabar, majalah, laporan serta bahan-bahan elektronik

(internet) dan temubual. Sementara itu, data primer pula akan diperolehi dengan menggunakan soal selidik yang akan dibangunkan oleh penyelidik. Maklumat-maklumat yang dikaji dalam soal selidik akan meliputi maklumat latarbelakang responden yang terdiri dari penduduk-penduduk dalam kawasan KRT. Maklumat lain yang akan diperolehi dalam kaedah soal selidik ini ialah pandangan terhadap tahap keselamatan perumahan, pandangan terhadap tahap keberkesanan SRS, pandangan terhadap tahap berpersatuan, pandangan terhadap tahap kepercayaan antara komuniti di dalam mengurangi kadar jenayah.

Populasi dan Sampel Kajian

Populasi kajian adalah semua ahli RT di negeri Kedah. Bagi tujuan persampelan, kajian ini akan memilih ahli RT dari daerah-daerah terpilih di negeri Kedah. Pemilihan responden akan dibuat berdasarkan kaedah rawak berstrata dengan menggunakan daerah sebagai asas pengiraan responden.

Berdasarkan Jadual 1, daerah Kuala Muda, Kulim dan Kota Setar mempunyai kadar ahli SRS yang tertinggi. Oleh itu, kajian ini akan memilih sampel daripada ahli-ahli SRS bagi daerah-daerah ini. Berdasarkan jumlah populasi sebanyak 2,752 ahli, Jadual Persampelan oleh Krejcie and Morgan (1970) mencadangkan bahawa jumlah sampel mestilah sekurang-kurangnya 375 orang. Oleh itu jumlah ahli dalam Daerah Kuala Muda, Kulim dan Kota Setar adalah mencukupi malah melebihi kadar yang ditentukan oleh Krejcie and Morgan (1970).

Jadual 1: Jumlah SRS dan Ahli SRS Kedah mengikut Daerah (Sumber: JPNIN, 2016)

	Jumlah SRS	Jumlah Ahli
Kuala Muda	55	972
Kulim	39	541
Baling	34	89
Pendang	14	182
Sik	6	0
Pokok Sena	3	8
Kubang Pasu	29	222
Langkawi	20	147
Yan	17	101
Padang Terap	2	7
Kota Setar	34	433
Bandar Bahru	6	50
Jumlah	258	2752

Instrumen Kajian

Soal Selidik

Soal selidik akan digunakan dalam kajian ini. Soal selidik yang digunakan diadaptasi dari kajian lalu dan akan mengukur pemboleh ubah terlibat iaitu mengurangkan kadar jenayah kejiraninan, meningkatkan hubungan Polis dan Penduduk, meningkatkan keberkesanan program pencegahan jenayah, meningkatkan keberkesanan program pencegahan jenayah dan meningkatkan penglibatan komuniti dalam SRS. Soal selidik turut akan menanyakan mengenai latarbelakang responden. Bagi mengurangkan bias dalam jawapan, maklumat peribadi responden seperti nama dan alamat tidak akan dimasukkan dalam soal-selidik. Soal-selidik ditulis dalam bahasa Malaysia memandangkan kawasan kajian adalah di Malaysia dan merangkumi pelbagai tahap responden. Bagi meningkatkan ketepatan dan pemahaman responden terhadap soal-selidik, ujian rintis akan dijalankan.

Kaedah Analisis Data

Data akan diproses, diurus dan dianalisis dengan menggunakan perisian statistik berkomputer dikenali sebagai *Statistical Package for Social Sciences (SPSS)* versi 19. Kaedah statistik yang bersesuaian akan dipilih dan digunakan untuk tujuan analisis. Kaedah-kaedah ini meliputi kaedah deskriptif dan kaedah inferensi. Antara kaedah analisis yang akan digunakan adalah kaedah frekuensi, deskriptif, ujian kebolehpercayaan, korelasi dan regressi berganda.

Analisis deskriptif merupakan analisis yang dijalankan bagi menerangkan sifat sesuatu data. Sebagai contoh, taburan responden dan pengiraan purata skor setiap soalan yang ditanya. Pengiraan statistik yang terlibat adalah frekuensi, peratusan, mean dan sisihan piawai. Ujian deskriptif digunakan bagi menentukan tahap kepentingan dan pandangan responden bagi setiap pengukuran atau pembolehubah. Bagi tujuan ini, penyelidik telah mengira purata skor jawapan atau nilai dan menggunakan titik tengah bagi membahagikan tahap pandangan responden kepada rendah, sederhana dan tinggi (Healey, 2005). Skor min tersebut dikategorikan seperti berikut:

- a. Rendah = 1.00 hingga 2.25
- b. Sederhana = 2.26 hingga 3.75
- c. Tinggi = 3.76 hingga 5.00

Dalam ujian deskriptif ini juga, nilai pekali *skewness* dan *kurtosis* turut dikeluarkan bagi membuktikan taburan normal data. Menurut Healey (2005) juga, pekali *skewness* dan *kurtosis* yang menunjukkan taburan normal sesuatu data adalah di bawah +2.00 dan -2.00.

Analisis inferensi pula merupakan analisis statistik yang lebih mendalam bagi menguji hubungan dan kesan sesuatu pembolehubah kepada pembolehubah yang lain. Dalam kajian ini, dua jenis analisis inferensi yang terlibat adalah korelasi pearson dan ujian regressi berganda.

Teknik analisis yang diaplikasikan dalam kajian ini melibatkan beberapa peringkat. Peringkat pertama melibatkan proses penyaringan data dan ujian bagi memenuhi

andai-andaian multivariat. Tujuannya ialah untuk melihat kedudukan dan kesesuaian data untuk tujuan analisis statistik (*Tabachnick & Fidell*, 2007). Setelah melepas peringkat pertama, data analisis di peringkat kedua iaitu analisis faktor penerokaan bagi mengenal pasti struktur asas (*underlying structure*) pemboleh ubah-pemboleh ubah kajian (*Hair, Black, Babin, Anderson, & Tatham*, 1998). Model pengukuran dilakukan melalui analisis faktor penerokaan bagi mengesahkan skala pengukuran bagi sesuatu konstruk (*Byrne*, 2010; *Tabachnick & Fidell*, 2007). Pemboleh ubah-pemboleh ubah yang melepas analisis ini akan diaplikasikan dalam analisis regressi berganda bagi mengkaji hubungan antara pemboleh ubah bebas dan pemboleh ubah bersandar dalam kajian ini.

Dapatkan Kajian

Sebanyak 400 borang soal selidik telah dihantar dan diterima. Pengurusan penyucian data yang merangkumi pengesanan kehilangan data dan kes tersisih (*outliers*) telah mengeluarkan 34 kes, menjadikan 366 responden telah digunakan dalam kajian ini (rujuk Jadual 2). 85.4 peratus responden merupakan responden lelaki berbanding wanita (14.2%). Kebanyakan daripada mereka berumur antara 30 hingga 40 tahun (34.2%) dan berbangsa Melayu (62.0%). Lebih separuh daripada responden berpendidikan Diploma dan ke atas.

Jadual 2: *Latar Belakang Responden (N=366)*

Demografi	Kekerapan	Peratus (%)
Jantina		
1. Lelaki	271	85.8
2. Perempuan	45	14.2
Umur		
1. Kurang 30 tahun	5	1.6
2. 30-40 tahun	108	34.2
3. 41-50 tahun	160	33.5
4. 51-60 tahun	97	30.7
4. 60 tahun ke atas	-	-
Bangsa		
1. Melayu	238	62.0
2. Cina	42	11.5
3. India	39	10.75
5. Lain-lain	47	12.8
Taraf Perkahwinan		
1. Bujang	347	54.9
2. Berkahwin	285	45.1
Taraf Pendidikan		
1. Sekolah Rendah	43	11.7
2. Sekolah Menengah	103	28.1
3. Diploma	82	22.4
4. Ijazah	98	26.8
5 Master/PhD	40	10.9

Ujian Deskriptif

Purata bagi kebanyakan pemboleh ubah adalah positif iaitu melebihi nilai titik tengah (3.00) dan berada dalam tahap persetujuan yang tinggi dengan nilai min antara 3.76 hingga 4.09. Jadual 3 di bawah menunjukkan statistik deskriptif bagi setiap pemboleh ubah. Ini menunjukkan bahawa tahap pengetahuan (min=4.08, sp=0.80) dan penglibatan (min=3.76, sp=0.63) mereka dalam SRS adalah tinggi. Kajian ini turut mendapati bahawa majoriti responden mempunyai persetujuan yang tinggi dengan faktor kepimpinan SRS (min=4.03, sp=0.67). Selain itu, responden turut bersetuju bahawa SRS dapat mengurangkan kadar jenayah (min=4.09, sd=0.63). Analisis ujian turut menunjukkan nilai Cronbach's Alpha yang tinggi antara 0.78 hingga 0.84 bagi setiap pemboleh ubah. Ini menunjukkan nilai *cronbach's alpha* yang tinggi dan boleh diterima pakai dalam analisis kajian, melepas saranan 0.6 oleh Hair et al. (2010).

Jadual 3: *Analisis Deskriptif*

	Min	SP	Alpha	Tahap
Pengetahuan	4.08	0.80	0.78	Tinggi
Penglibatan	3.76	0.63	0.81	Tinggi
Kepimpinan	4.03	0.67	0.79	Tinggi
Keberkesanan SRS	4.09	0.63	0.84	Tinggi

Analisis Korelasi

Analisis korelasi merupakan pengukuran mengenai kekuatan hubungan antara pemboleh ubah kajian (Fah & Hoon, 2009; Kumar, Ramayah & Talib, 2013). Dalam kajian ini, analisis korelasi dijalankan bagi menguji hubungan antara faktor pengetahuan dan kepimpinan SRS dengan penglibatan SRS serta penglibatan SRS dengan keberkesanan SRS dalam mengurangkan kadar jenayah kejiraninan. Nilai pekali korelasi boleh berada antara -1 to +1 (Cavana, Delahaye, & Sekaran, 2001; Kumar, Ramayah & Talib, 2013).

Hasil ujian korelasi dalam Jadual 4 menunjukkan hubungan yang signifikan antara pengetahuan SRS ($r=0.531$, $p<0.01$) dan kepimpinan ($r=0.326$, $p<0.01$) dengan penglibatan penduduk dalam SRS. Selain daripada itu, hasil kajian turut menunjukkan hubungan yang signifikan antara penglibatan penduduk dalam SRS dengan keberkesanan SRS dalam mengurangkan kadar jenayah kejiraninan. Semua nilai pekali korelasi (r) menunjukkan nilai yang positif, menunjukkan wujudnya hubungan langsung antara pemboleh ubah.

Jadual 4: *Korelasi Antara Pemboleh Ubah*

	Keberkesanan	Penglibatan	Pengetahuan	Kepimpinan
Keberkesanan SRS	1			
Penglibatan	0.439**	1		
Pengetahuan	0.531**	0.535**	1	
Kepimpinan	0.326**	0.421**	0.369**	1

Note: ** $p<0.01$

Analisis Regressi Berganda

Analisis regressi berganda digunakan bagi menguji faktor-faktor yang mempengaruhi penglibatan responden dalam SRS dan menguji kesan penglibatan SRS dalam menangani jenayah kejiranan (*Tabachnick & Fidell*, 2007).

Faktor-faktor Penglibatan SRS

Kajian ini menguji dua faktor penglibatan penduduk dalam SRS iaitu faktor pengetahuan dan kepimpinan SRS. Ujian regressi berganda bagi menguji kesan faktor-faktor ini terhadap penglibatan SRS adalah seperti dalam Jadual 5. Faktor pengetahuan dan kepimpinan menerangkan penglibatan penduduk dalam SRS secara signifikan sebanyak 28.7 peratus ($R^2=0.287$, $F=107.09$, $p<0.01$). Faktor kepimpinan memberikan pengaruh yang kuat terhadap penglibatan penduduk dalam SRS ($B=0.442$, $t=8.374$, $p<0.01$) berbanding faktor pengetahuan ($B=0.105$, $t=1.992$, $p<0.05$). Hasil kajian ini menunjukkan peningkatan pemahaman dalam pengetahuan dan kepimpinan SRS oleh penduduk boleh meningkatkan penglibatan mereka dalam SRS.

Jadual 5 : *Faktor-Faktor yang Mempengaruhi Penglibatan dalam SRS*

	B	t	Sig.	Tolerance	VIF
Pengetahuan	0.105	1.992	0.047	0.460	2.172
Kepimpinan	0.442	8.374	0.000	0.460	2.172
R^2	0.287				
F	107.088				
Sig.	0.000				

Penglibatan SRS dan Keberkesaan SRS

Seterusnya, Jadual 6 menunjukkan hasil analisis regressi mudah antara penglibatan penduduk dalam SRS dan keberkesaan SRS dalam menangani jenayah kejiranan. Hasil ujian menunjukkan bahawa penglibatan penduduk dalam SRS mempengaruhi keberkesaan SRS sebanyak 34.8 peratus ($R^2=0.348$, $F=92.066$, $p<0.01$). Ini menunjukkan bahawa semakin tinggi penglibatan penduduk dalam SRS, semakin berkesan SRS dalam mengurangkan kadar jenayah kejiranan.

Jadual 6: Penglibatan SRS dan Keberkesaan SRS

	B	t	Sig.	Tolerance	VIF
Pengetahuan	0.3.02	3.892	0.000	0.460	2.172
R^2	0.348				
F	92.066				
Sig.	0.000				

Kesimpulan dan Perbincangan

Kajian ini dijalankan bagi menguji penglibatan komuniti dalam SRS dalam mengurangkan kadar jenayah kejiranan. Responden telah dipilih dalam kalangan ahli SRS di negeri Kedah. Seramai 366 ahli SRS terlibat dalam kajian ini. Kuantitatif ini menggunakan kaedah soal selidik sebagai alat pengutipan data. Analisis deskriptif dan inferensi telah terlibat dalam analisis data bagi menjawab persoalan-persoalan kajian.

Hasil kajian menunjukkan wujudnya hubungan yang signifikan antara pengetahuan dan kepimpinan dalam SRS dengan penglibatan penduduk. Semakin tinggi pengetahuan penduduk terhadap SRS, maka semakin tinggi tinggi keinginan mereka untuk bersama-sama dengan SRS (*Annette*, 2005; *Stoker*, 2004). Kajian turut menunjukkan bahawa kepimpinan SRS memainkan peranan yang penting dalam meningkatkan penglibatan penduduk. Kepimpinan yang agresif dan aktif dapat mempengaruhi penduduk untuk bersama-sama dengan SRS.

Penglibatan masyarakat dan kawalan kejiranan mereka telah membawa kepada pengurangan tanggungjawab pihak berkuasa tempatan. Prinsip-prinsip ini juga telah membentuk asas yang lebih banyak dan peningkatan inisiatif dasar baru-baru, seperti penyertaan penduduk di penempatan padat dan koperasi perumahan (*Rogers* dan *Robinson*, 2004; *Blaug* et al., 2006). Keperluan untuk sokongan masyarakat dan penglibatan dalam reka bentuk dan pelaksanaan dasar yang berjaya digubal untuk menangani masalah tempatan adalah penting dan perlunya semangat sukarelawan adalah penting. Sukarela ertinya apa-apa aktiviti di mana masa perlu diberikan sentiasa memberi manfaat kepada orang lain, kumpulan, atau organisasi.

Selain itu, penglibatan penduduk dalam SRS didapati telah berjaya mengurangkan kadar jenayah kejiranan, terutamanya dalam kawasan-kawasan perumahan. Penglibatan penduduk dalam SRS seperti rondaan beramai-ramai boleh mengurangkan peluang dan ruang kepada penjenayah untuk melakukan jenayah dalam sesuatu kawasan (*Yeoh*, 2010; *Ferris & Aranya*, 1983; *Porter* et al., 2003). Bagi meningkatkan penglibatan SRS untuk berjaya, ia juga bergantung kepada sikap dan faktor-faktor motivasi peserta yang akan mempengaruhi komitmen sukarela. Motivasi telah lama dianggap sebagai satu faktor penting dalam membezakan sukarela jangka panjang dari satu yang memutuskan untuk berhenti sukarela (*Chacon* dan *Vecina*, 2000). Banyak kajian telah menunjukkan bahawa orang-orang yang terlibat dalam perkhidmatan sukarela sebagai menyesuaikan diri, pandai bergaul, mempunyai rasa sosial milik (*Sundeen* dan *Raskoff*, 1994), politik penyertaan (*Hanks*, 1981; *Flanagan* et al, 1998.), bermotivasi dalam penglibatan sivil dan menyokong norma prososial (*Youniss* dan *Yates*, 1997). Penyertaan dalam kerja-kerja sukarela telah terus digalakkan oleh faktor-faktor motivasi seperti pemurah, keagamaan, ideologi politik, nilai-nilai budaya dan egoisme seperti pengaruh, status, kepentingan ekonomi dan sebagainya.

Rujukan

- Bennett, T.H. (1990). Evaluating neighborhood watch, *Cambridge Studies in Criminology* LXI. Aldershot, UK: Gower. Retrieved from National Criminal Justice Reference Service website: <http://www.cops.usdoj.gov/files/RIC/Publications/e0408251333-res-review3.txt>
- Blaug, R., L. Horner, A. Kenyon and R. Lekhi. (2006). *Public Value and Local Communities. A Literature Review*. London: Work Foundation.
- Blaug, R., L. Horner and R. Lekhi. (2006a). *Public Value, Citizen Expectations and User Commitment. A Literature Review*. London: Work Foundation.
- Blaug, R., L. Horner and R. Lekhi. (2006b). Public Value, Politics and Public Management. A Literature Review. London: Work Foundation.
- Chacon, F. and M.L. Vecina, (2000). Motivation and burnout in volunteerism. *Psychology Spain*, 4: 75-81.
- Ferris, K.R. and N. Aranya, (1983). A comparison of two organizational commitment scales. *Personnel Psychol.*, 36: 87-98. DOI: 10.1111/j.1744-6570.1983.tb00505.x
- Flanagan, C.A., J.M. Bowes, B. Jonsson, B. Csapo and E. Sheblanova, (1998). Ties that bind: Correlates of adolescents' civic commitment in seven countries. *J. Soc. Iss.*, 54: 457-476.
- Forrester, D., Frenz, S. O'Connell, M., and Pease, K. (1990). The Kirkholt burglary prevention project: Phase II. *Crime prevention unit paper* 23. London: Home Office.
- Greenberg, S.W. , Rohe, W.M., and Williams, J. R. (1985). *Informal citizen action and crime prevention at the neighborhood level*. Washington, D. C.: U.S. Government Printing Office.
- Gronlund, H., K. Holmes, C. Kang, R.A. Cnaan and F. Handy. (2011). Cultural values and volunteering: A cross-cultural comparison of students' motivation to volunteer in 13 countries. *J. Acad. Ethics*, 9: 87-106. DOI: 10.1007/s10805-011-9131-6
- Guilford, J.P. and B. Ruchter, (1973). *Fundamental Statistik in Psychology and Education*. 5th Edn., McGraw-Hill Book Company, New York, ISBN: 0070251487, pp: 546.
- Hair, J.F., Black, W.C., Babin, B. J. & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate Data Analysis* (7th Ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Hanks, M., (1981). Youth, voluntary association and political socialization. *Soc. Forces*, 60: 211-233.
- Haski-Leventhal, D., A. Ben-Arieh and G.B. Melton, (2008). Between neighborliness and volunteerism: Participants in the strong communities initiative. *Family Community Health*, 31: 150-161. DOI: 10.1097/01.FCH.0000314575.58905.a1
- Jabatan Perancangan Bandar dan Desa. (2005). *Garis Panduan dan Piawaian Perancangan Reka Bentuk Imej Bandar Malaysia*. Kuala Lumpur: Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Semenanjung Malaysia.
- Jabatan Perancangan Bandar dan Desa. (2006). *Pengalaman Pelaksanaan Program Bandar Selamat*. Program Bandar Selamat 2006: Kompilasi Kertas Kerja dan Persembahan Multimedia. Kuala Lumpur: Bahagian Penyelidikan dan Pembangunan, JPBD.

- Jabatan Perancangan Bandar dan Desa. (2010). *Laporan Pemantauan Pelaksanaan Program Bandar Selamat, 2010*. Kuala Lumpur. Retreived on 25 October 2011 from http://www.townplan.gov.my/new_web/muat_turun/pengumuman/2011/Laporan%20Pemantauan%20Pelaksanaan%20Program%20Bandar%20Selamat%202010.pdf
- Jabatan Perdana Menteri. (2010). *Program Transformasi Kerajaan: Pelan Hala Tuju*. Kuala Lumpur: Percetakan Nasional Malaysia Berhad.
- Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (2012). *Pekeliling Rukun Tetangga 2012*.
- Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (2012). *Pekeliling Skim Rondaan Sukarela 2012*.
- Marta, E. and M. Pozzi, (2008). Young people and volunteerism: A model of sustained volunteerism during the transition to adulthood. *J. Adult Dev.*, 15: 35-46. DOI: 10.1007/s10804-007-9033-4
- McCracken, J.D., (1991). Commitment of 4-B (Malaysia) Youth Leaders Towards Volunteerism. 1st Edn., Ohio State University, US., pp: 360.
- Moorthy, R., A.C. Er, S. Selvadurai and N. Lyndon, (2011). Bioethics principles in the teaching of climate change. *Am. J. Applied Sci.*, 8: 962-966, DOI: 10.3844/ajassp.2011.962.966
- Mowday, R.T., R.M. Steers and L.W. Porter, (1979). The measurement of organizational commitment. *J. Vocat. Behav.*, 14: 224-247. DOI: 10.1016/0001- 8791(79)90072-1
- Muthuveloo, R. and R.C. Rose, (2005). Antecedents and Outcomes of organisational commitment among Malaysian engineers. *Am. J. Applied Sci.*, 2: 1095- 1100. DOI: 10.3844/ajassp.2005.1095.1100..
- Polis DiRaja Malaysia. (2011). Statistik Kadar Jenayah Bagi Tahun 2006 Hingga 2010. Kuala Lumpur: Urus Setia KPN (Perhubungan Awam), Ibu Pejabat Polis DiRaja Malaysia, Bukit Aman.
- Polis DiRaja Malaysia. (2009). Statistik Kadar Jenayah Bagi Tahun 2006 Hingga 2010. Kuala Lumpur: Urus Setia KPN (Perhubungan Awam), Ibu Pejabat Polis DiRaja Malaysia, Bukit Aman.
- Polis DiRaja Malaysia. (2016). Statistik Kadar Jenayah Bagi Tahun 2006 Hingga 2010. Kuala Lumpur: Urus Setia KPN (Perhubungan Awam), Ibu Pejabat Polis DiRaja Malaysia, Bukit Aman.
- Porter, L.W., G.A. Bigley and R.M. Steers, (2003). Motivation and Work Behavior. 7th Edn., McGraw- Hill Book Company, New York, ISBN: 0071131027, pp: 635.
- Rogers, B. and E. Robinson, (2004). The benefits of community engagement: A review of the evidence. Home Office, London, pp: 64.
- Rohs, F.R., (1986). Social background, personality, and attitudinal factors influencing the decision to volunteer and level of involvement among adult 4- H leaders. *Nonprofit Voluntary Sector Q.*, 15: 87- 99. DOI: 10.1177/089976408601500106
- Sherman, L.W. (1997). *Policing for crime prevention*. In *evidence-based crime prevention*, 8-1 to 8-58.
- Sherman, L.W. and Eck, J. (2002). Policing for crime prevention. In *evidence-based crime prevention*, ed. L.W. Sherman, D.P. Farrington, B.C. Welsh, and D.L. Mackenzie, London: Routledge, 295-329.
- Shover, N. (1991). Burglary. *Crime and Justice*, 4, 73-113.
- Titus, R. (1984). Residential Burglary and the Community Response, in *Coping with Burglary*, ed. R. V. G. Clarke and T. Hope, Boston: Kluwer-Nijhoff, 97-130

- Steers, R.M., (1977). Antecedents and outcomes of organizational commitment. *Admin. Sci. Q.*, 22: 46-56.
- Stoker, G., (2004). Transforming Local Governance: From Thatcherism to New Labour. 1st Edn., Palgrave Macmillan, New York, ISBN: 9780333802489, pp: 250.
- Sundein, R.A. and S.A. Raskoff, (1994). Volunteering among teenagers in the United States. *Nonprofit Voluntary Sector Q.*, 23: 383-403. DOI: 10.1177/089976409402300407
- Tabachnick, B. G. & Fidell, L.S. (2007). *Using Multivariate Statistiks(5th Ed.)*. New York : Harper Collins.
- Wilson, J., (2000). Volunteering. *Annual Rev. Sociol.*, 26: 215-40. DOI: 10.1146/annurev.soc.26.1.215
- Wosinska, W., R.B. Cialdini, D.W. Barrett and J. Reykowski, (2000). The Practice of Social Influence in Multiple Cultures. 1st Edn., Psychology Press, ISBN-10: 0805832793, pp: 400.
- Yeoh, T., (2010). Safety in the Cities. Youniss, J. and M. Yates, 1997. *Community Service and Social Responsibility in Youth*. 1st Edn., University of Chicago Press, Chicago, ISBN: 9780226964836, pp: 185.